

Disa nga format e konsultimit publik që mund të merren në konsideratë për të nxitur dhe siguruar pjesëmarrjen e komunitetin në takimet publike, të këtyre formave janë :

❖ **Konsultimi publik online**

Konsultimi online është një mënyrë e mirë e konsultimit që shfrytëson më së miri teknologjinë e informacionit dhe komunikimit që vecanërisht ka patur një zhvillim të vrullshëm vitin e fundit. Vecanërisht në kohë pandemie, kjo formë konsultimi mer një rendësi të vecantë sepse është një formë që lejon konsultimin në distance.

Sot janë në dispozicion shumë programe kompjuterike që mundësojnë komunikimin online në grup, shkëmbimin e informacionit, regjistrimin dhe transmetimin online të bisedës. Kjo formë mund të përdoret për konsulimin me grupe interesi të vecanta, që kanë akses në internet dhe që janë të aftë të përdorin programet e komunikimit online.

Transmetimi online i jep gjithashtu mundësi publikut të gjerë që të ndjekë diskutimin dhe të dërgojë opinionin e tij nëpërmjet mesazheve dhe postës gjithashtu.

Sondazhet dhe pyetësorët, vlerësimet dhe votimet online janë një mundësi e mirë që mund të zhvillohen online nëpërmjet rrjeteve sociale, faqes ëeb të bashkisë apo nëpërmjet dërgimit me email të pyetësorit tek grupe të caktuara për të tërhequr opinionin e tyre.

Konsultimi online krijon mundësi reale për konsultimin me grupe banorësh të zgjedhur nga mosha, profesione, interesa dhe kultura që përfaqësojnë gjithë komunitetin. Një grupim i tillë, që mund të jetë një komitet qytetar, një panel qytetar, një forum qytetar, një këshill qytetar apo cdo formë tjetër e këtij lloji, mund të përbëhet nga një numër pjestarësh që varion në vartësi të madhësisë së bashkisë.

Mbledhjet online të Komisioneve të Këshillit dhe mbledhja online e Këshillit të Bashkisë krijojnë mundësi që të ndiqen nga një numër i madh personash, shumë më shumë se sa mund ta ndjekin atë në sallë. Teknologjia duhet të krijojë mundësinë që gjatë transmetimit live të mbledhjes, qytetarët të kenë mundësi të marrin pjesë në diskutime duke

pyetur dhe bërë rekomandime për përmirësimin e vendimmarrjes.

Konsultimi online nuk ka kosto ose ka kosto minimale. Personat pjesëmarrës në këto konsultime kanë kohë mjaftueshëm për të reaguar dhe dhënë mendimin e tyre. Ata ndjehen më të lirshëm që mendimet e tyre.

❖ **Konsultimi nëpërmjet takimeve publike**

Takimet publike tradicionale janë gjithashtu një formë e mirë konsultimi. Ato ju japin mundësinë njerëzve të shohin njëri tjetrin në sy dhe të shprehin mendime, të dëgjojnë mendimet e tjetrit dhe të debatojnë për zgjidhjen më të mirë. Ato mund të organizohen me grupe të mëdha ose me grupe të vogla. Mund të organizohen me banorë të një fshati apo zone të caktuar sikurse edhe me grupe me interesa të njëjta. Këto takime aftësojnë njerëzit për të folur në publik dhe për të ngritur dhe trajtuar çështje me interes publik. Disa persona e pëlqejnë këtë gjë. Por duhet të kemi parasysh që shumë të tjerë nuk kanë dëshirë të flasin para një publiku të gjerë dhe të panjohur. Nëse kjo ndodh, takimet publike duhet të organizohen me grupe më të vogla dhe me persona të njohur ku gjithsecili ndjehet mirë në prani të të tjerëve. Këto takime kanë më shumë vlerë kur përfaqësuesit e bashkisë shkojnë tek banorët dhe e organizojnë takimin publik duke shkuar tek ta.

Bisedat konsensuale ose takimet në tryeza rrumbullake janë takime publike ku synohet që pjesëmarrësit të shprehin mendime dhe të diskutojnë gjatë përpjekjeve për të arritur në një zgjidhje të përbashkët, me konsensus. Ky është edhe kuptimi i tryezës së rrumbullakët, që i shkon më së miri këtij takimi konsultativ ku të gjithë janë të barabartë dhe vendosin së bashku, pa patur një lider, por thjesht dikë që vetëm sa drejton takimin. Zakonisht këto tryeza të rrumbullakëta organizohen me pak persona, të përzgjedhur nga sektorë të ndryshëm, që përfaqësojnë shtresa të ndryshme. Këto tryeza i sjellin njerëzit së bashku, në një tryezë, si të barabartë dhe i angazhon ata në diskutim si të barabartë mes të barabartëve. Është një menyrë e mirë për të nxitur pjesëmarrjen në konsultim publik të individëve që

hezitojnë të marrin pjesë në takime të mëdha të organizuar me podiume dhe drejtues që imponojnë diskutimin.

❖ **Konsultimi nëpërmjet strukturave komunitare**

Për realizimin me sukses të këshillimit publik, Këshilli i Bashkisë duhet të verë në lëvizje strukturat komunitare që ai vetë ka krijuar në lagjet e qytetit dhe në cdo fshat, duke i ngarkuar ato me përcjelljen e opinionit nga banorët tek strukturat vendimmarrëse. Në qytet për cdo lagje me të paktën 20 000 banorë Këshilli i Bashkisë ka përfaqësuesit e vet, Këshillin Komunitar dhe Ndërlidhësin Komunitar, të zgjedhura nga komuniteti i lagjes, në një proces të organizuar nga ana e Këshillit të Bashkisë. Cdo fshat ka strukturën e vet që përbëhet nga Kryesia e Fshatit dhe Kryetari i Fshatit, të zgjedhur nga banorët e fshatit në një proces të organizuar nga ana e Këshillit të Bashkisë, madje kryetari i fshatit shpërblehet për rolin e vet. Këshilli dhe Ndërlidhësi Komunitar, Kryesia e Fshatit dhe Kryetari i Fshatit kanë për detyrë të vlerësojnë dhe të japin komente, vërejtje apo sugjerime për një veprim, politikë ose plan të draftuar nga Këshilli i Bashkisë, Kryetari i Bashkisë, komision ose bord i Këshillit Bashkiak, i cili ka si objekt komunitetin apo territorin e lagjes apo fshatit, apo për çdo çështje që i ndikon komunitetin dhe territorin e lagjes apo të fshatit. Këto struktura janë një mekanizëm i rendësishëm për konsultimin publik dhe mund të përdoren me sukses në cdo rast që ka të bëjë me një konsultim për një çështje që lidhet me një territor të caktuar, ose më të gjithë territorin e bashkisë, vecanërisht në rastet kur është e pamundur të realizohet konsultimi me publikun e gjërë, ose kur koha është e kufizuar.

Përdorimi i strukturave komunitare është një element i rendësishëm i konsultimit publik, sepse këto struktura janë përfaqësuese të komunitetit dhe të zgjedhura prej tyre. Zakonisht njerëzit e përfshirë në këto struktura e dëshirojnë këtë gjë dhe janë aktivë në çështjet komunitare. Ata janë njohës të mirë të situatës në territorin që mbulojnë dhe mund të ndihmojnë direkt në procesin e vendimmarrjes.

❖ **Konsultimi nëpërmjet grupeve të përzgjedhura paraprakisht**

Forumet qytetare apo intelektuale janë struktura që zakonisht ekzistojnë formalisht në bashki. Forumi është një mbledhje që organizohet rregullisht (në mënyrë periodike) e njerëzve që përfaqësojnë grupe ose organizata që veprojnë në fusha ose në territore të caktuara. Përgjithësisht forumet janë forma që përdoren për angazhimin e shoqërisë civile, profesionistë të ekonomisë, të urbanistikës, të grupeve sociale dhe ekonomike, etj.

Takimet e rregullta krijojnë frymë pozitive dhe angazhim të anëtarëve të forumit.

Diskutohet me profesionalizëm për çështje të ndryshme. Anëtarët e forumit ndjehen të nderuar dhe të vlerësuar që janë pjesë e tij dhe angazhohen me seriozitet dhe përkushtim në dhenien e mendimeve dhe opinionëve kur kjo ju kërkohet.

Grupet e punës, Këshillat qytetare (psh këshillat rinore), Komitetet, Juritë apo Komisionet qytetare janë forma të përdorura gjerësisht nga ana e bashkive për të përfshirë qytetarët në diskutimin e çështjeve të ndryshme me interes publik. Këto struktura kanë në përbërje grupe qytetarësh përfaqësues të komunitetit, të cilët mblidhen së bashku për të shqyrtuar informacionin që ju vihet në dispozicion dhe për të marrë një vendim. Përdorimi i tyre si instrumenta të konsultimit publik, përbën një vlerë e shtuar për procesin. Këto struktura mund të përdoren si formë e konsultimit publik në rastet kur duhet të konsultohen çështje komplekse, jo të thjeshta për publikun, që kërkojnë pjestarë me aftësi të spikatura, por edhe për rastet kur koha është e kufizuar ose kushtet e bëjnë të pamundur realizimin e një konsultimi publik të gjërë.

Kjo formë konsultimi ka një rendësi të vecantë për përfshirjen në konsultim të intelektualëve, të profesionistëve dhe ekspertëve, të cilët në mënyrë të vazhdueshme mund të thirren për të dhënë mendimin

e tyre dhe për të rekomanduar zgjidhje. Është një kontribut i cmuar që nuk duhet humbur.

❖ **Konsultim nëpërmjet krijimit të modeleve**

Krijimi i modelit dhe konsultimi bazuar tek një model është një mënyrë e mirë për të lehtësuar procesin e konsultimit për çështje që kërkojnë profesionalizëm. Kjo formë mund të përdoret psh në konsultimin në lidhje me Planin Vendor, për të cilin komuniteti e ka të vështirë të lexojë hartat, por e ka të lehtë të kuptojë maketet. Maketi mund të ekspozohet diku dhe gjithkush mund të shohë maketin dhe të votojë nëpërmjet kartolinave që ju vihen në dispozicion.

Modeli mund të jetë edhe konkret, në natyrë. Nëse duhet të investohet për sistemimin e një blloku pallatesh apo lagje, banorët mund ta kenë të vështirë të japin mendime bazuar tek hartat dhe projektet, por Bashkia mund të krijojë një model në një bllok pallatesh dhe banorët e blloqeve fqinje mund të konsultohen pranë këtij blloku të sistemuar, duke dhënë mendime direkt në lidhje me atë që shohin dhe rekomandime se si mund të përmirësohet për t'u zbatuar në pjesën tjetër apo në lagjen e tyre.

Modele mund të krijohen edhe nga vetë komuniteti dhe të promovohen dhe replikohen nga ana e bashkisë. Kur ndodh që modeli mund të krijohet nga vetë komuniteti, kjo e bën konsultimin më të besueshëm dhe i nxit qytetarët që ata të ndjehen pjesë e procesit dhe të marrin pjesë në diskutimin e mëtejshëm.